

Examenul național de bacalaureat 2021
Proba E. d)
Filosofie

Testul 6

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Sensul vieții are o problematică specifică:
 - a. gnoseologiei
 - b. epistemologiei
 - c. naturii umane
 - d. naturii bunurilor
2. Atunci când comportamentele oamenilor sunt apreciate ținând cont de distincția bine-rău, facem referire la:
 - a. estetică
 - b. morală
 - c. ontologie
 - d. funcționalism
3. Printre problemele de etică aplicată se află:
 - a. sociabilitatea
 - b. eliminarea erorilor în procesul cunoașterii
 - c. determinarea timpului absolut
 - d. eutanasia
4. Libertatea social-politică implică raportul:
 - a. identitate-alteritate
 - b. individ-stat
 - c. bine-rău
 - d. adevăr-eroare
5. Sensul vieții este un concept care vizează faptele:
 - a. care îl împlinesc pe om
 - b. întâmplătoare
 - c. altor oameni
 - d. secundare
6. Responsabilitatea social-politică este condiționată pozitiv de:
 - a. absența liberului arbitru
 - b. capacitatea individului de a decide rațional
 - c. starea de durere și absența a plăcerii
 - d. judecățile aleatoare
7. Considerăm o problemă ca aparținând eticii aplicate dacă:
 - a. este controversată și are caracter moral explicit
 - b. poate fi abordată prin gândire convergentă
 - c. rezolvarea sa se face prin aplicarea unor algoritmi
 - d. nu implică puncte de vedere opuse

8. Libertatea social-politică este o temă de interes în lucrările lui:
- R. Descartes
 - Imm. Kant
 - J. St. Mill
 - L. Wittgenstein
9. În concepția utilitaristă, moralitatea acțiunilor este determinată de:
- realizarea consecințelor așteptate
 - intenția de a respecta legea morală
 - înclinația care fundamentează faptele
 - datoria din care sunt realizate acțiunile
10. Responsabilitatea social-politică este o temă specifică în:
- teoria cunoașterii
 - filosofia politică
 - teoria existenței
 - teoria timpului pierdut

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. În coloana din stânga sunt enumerate concepte și teorii specifice problematicei libertății și responsabilității, iar în coloana din dreapta sunt numerotate enunțuri adevărate referitoare la acestea. Scrieți pe foaia de examen asocierile corecte dintre fiecare literă din coloana din stânga și cifra corespunzătoare din coloana din dreapta.

- | | |
|-------------------------------|--|
| a. Constrângere justificată | 1. Constă în absența constrângerilor arbitrare, impuse de puterea politică sau de alți oameni. |
| b. Libertate negativă | 2. Constă în existența condițiilor necesare pentru atingerea scopurilor individuale. |
| c. Libertate pozitivă | 3. Reprezintă o formă de control social realizat cu scopul respectării normelor. |
| d. Constrângere nejustificată | 4. Este o modalitate abuzivă de încălcare a libertății individuale.
5. Reprezintă o manifestare a bunului plac. |

16 puncte

B. Argumentați, în aproximativ zece rânduri, în favoarea sau împotriva teoriei hedoniste asupra moralei.

8 puncte

C. Construiți un exemplu prin care să evidențiați rolul/importanța criteriului utilității în progresul societății.

6 puncte

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

A exista ca om înseamnă din capul locului a găsi o distanță față de imediat, prin situarea în mister. Imediatul nu există pentru om decât spre a fi depășit (...). Prin încercările sale revelatorii omul devine însă creator, și anume creator de cultură în genere. (...) Existența întru imediat și pentru securitate este desigur un mod pe care nu-l depășește conștiința niciunui animal. (...) Animalul este însă cu desăvârșire străin de „existența întru mister și pentru revelare” și de dimensiunile și complicațiile vieții care rezultă din acest mod de existență.

(L. Blaga, *Geneza metaforei și sensul culturii*)

Răspundeți următoarelor cerințe:

- Menționați, pe baza textului dat, două orizonturi existențiale. **4 puncte**
 - Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *natură umană și creație culturală*. **10 puncte**
 - Formulați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice prezentată în textul dat. **6 puncte**
- B.** Egalitatea de șanse este un principiu adoptat de societățile democratice.
- Menționați trei tipuri de șanse obiective de care poate beneficia un absolvent de liceu. **6 puncte**
 - Ilustrați, printr-un exemplu concret, aplicarea principiului egalității de șanse, într-o societate democratică. **4 puncte**